

8 M

2023

Día Internacional
da Muller

UGT

R	E	S	P	E	C	T	O	R	E	Z
D	Q	E	R	F	I	H	A	L	P	S
I	M	U	R	G	E	N	T	E	J	A
G	E	N	H	A	Z	W	O	A	S	L
U	Z	I	A	Ñ	U	R	D	R	X	A
A	B	D	W	A	D	P	A	M	N	R
L	N	A	B	M	S	U	S	M	U	I
D	T	S	O	O	T	G	Q	P	B	O
A	I	J	K	S	C	I	S	E	A	P
D	R	U	W	I	B	R	E	C	H	A
E	A	R	Z	H	U	L	I	J	L	X
Z	F	E	M	I	N	I	S	M	O	Q

INFORME "8 DE MARZO" Situación sociolaboral da muller en Galicia

UGT

 Galicia
Gabinete de Igualdade

DÍA INTERNACIONAL DA MULLER 2023

INTRODUCCIÓN

A Unión Xeral de Traballadores de Galicia manifesta o seu compromiso para lograr que a igualdade entre mulleres e homes sexa real e alcanzar unha sociedade xusta, inclusiva e solidaria.

A igualdade efectiva entre mulleres e homes é un obxectivo prioritario e un principio irrenunciabile.

A igualdade ademais de ser un dereito fundamental e unha cuestión de xustiza, constitúe unha necesidade social e da nosa economía. É imprescindible para que as empresas sexan competitivas. Un modelo de competitividade baseado na calidade dos produtos e os servizos non é posible sen igualdade real entre mulleres e homes nos centros de traballo.

Como cada ano con motivo do Día internacional da Muller UGT Galicia realiza un exhaustivo balance da situación da muller no emprego.

POBOACIÓN DE 16 E MÁIS ANOS

O mercado laboral feminino segue a manifestar peores condicións que o masculino en todas as súas variables

Poboación de 16 e máis anos por sexo en relación coa actividade económica. Galicia.

	Ano 2022		Diferenza	% Mulleres
	Homes	Mulleres	Mulleres s/ Homes	
Total	1.121.100	1.221.500	100.400	52,1
Poboación activa	638.900	601.500	-37.400	48,5
Poboación ocupada	574.500	529.200	-45.300	47,9
Poboación parada	64.400	72.300	7.900	52,9
Poboación inactiva	482.200	620.000	137.800	56,3

Fonte: Elaboración UGT Galicia a partir da EPA IGE datos 2022 Poboación ocupada

A pesar da progresiva incorporación da muller ao mercado de traballo seguen persistindo fortes diferenzas por xénero. No ano 2022 aínda que hai 1.221.500 mulleres de 16 e máis anos fronte a 1.121.100 homes (100.400 mulleres máis), é superior a poboación activa masculina (638.900 homes) que a feminina (601.500) polo que hai 37.400 mulleres activas menos.

En canto á poboación ocupada obsérvase como tamén existen grandes diferenzas por sexos, xa que hai 45.300 homes máis ocupados que mulleres.

Se analizamos o número de persoas que se atopan en situación de desemprego hai 7.900 homes menos e tamén no referente á poboación inactiva (que nin traballa nin está buscando un traballo), as diferenzas volven a constatare, prexudicando de novo ás mulleres, con 137.800 inactivas máis.

Onde existe unha taxa superior das mulleres é no desemprego, 1,9 puntos superior á masculina.

Taxas de actividade, emprego e paro por sexos. Galicia

	2020			2021			2022		
	Homes	Mulleres	Diferenza M/H	Homes	Mulleres	Diferenza M/H	Homes	Mulleres	Diferenza M/H
Taxa de actividade	57,1	47,7	-9,4	57,1	48,3	-8,8	57	49,2	-7,8
Taxa de ocupación	50,9	41,4	-9,5	51	42,1	-8,9	51,3	43,3	-8,0
Taxa de paro	10,9	13,2	2,3	10,6	12,8	2,2	10,1	12	1,9

Fonte: Elaboración UGT Galicia a partir da EPA IGE datos 2020 - 2022

No ano 2022 a taxa de paro feminino segue a distancia da masculina, en 1,9 puntos (2 puntos en 2018, 2,1 en 2019, 2,3 puntos en 2020 e 2,2 puntos en 2021).

Constátase a maior dificultade para o acceso ao mercado laboral no caso das mulleres, enfrontándose a maiores niveis de desemprego.

ACTIVIDADE

Segundo os datos da Enquisa de Poboación Activa (en diante, EPA) do ano 2022 (media anual) do Instituto Galego de Estatística, a poboación activa feminina é inferior á masculina en 37.400 persoas.

Definición de Poboación Activa na EPA *“Son as persoas que, nun período de referencia dado, fornecen man de obra para a produción de bens e servizos económicos ou que están dispoñibles e fan xestións para incorporarse á devandita produción. Comprende a todas as persoas de 16 ou máis anos que satisfagan as condicións necesarias para a súa inclusión entre as persoas ocupadas ou paradas”.*

Poboación activa

	Total	Homes	Mulleres	Diferenza
2019	1.241.100	643.000	598.000	-45.000
2020	1.220.900	638.500	582.400	-56.100
2021	1.228.200	639.000	589.200	-49.800
2022	1.240.400	638.900	601.500	-37.400

Taxa de actividade

	Total	Homes	Mulleres
2019	53,1	57,6	49,1
2020	52,2	57,1	47,7
2021	52,5	57,1	48,3
2022	52,9	57,0	49,2

Definición de Taxa de actividade na EPA: "Porcentaxe do número total de activos sobre a poboación total (poboación de 16 ou máis anos)".

DIFERENZA M/H NA ACTIVIDADE ANO 2022

	Total	Homes	Mulleres	Diferenza Mulleres/Homes
Poboación activa	1.240.400	638.900	601.500	-37.400
Taxa de actividade	52,9	57,0	49,2	-7,8

Fonte: Elaboración propia UGT – Galicia a partir de datos IGE-INE. Enquisa de poboación activa

TAXAS DE ACTIVIDADE FEMININA POR COMUNIDADES AUTÓNOMAS.

	2020	2021	2022
Total Nacional	52,2	53,7	53,8
Andalucía	48,6	50,9	51,0
Aragón	53,0	54,0	54,2
Asturias	46,2	46,5	45,4
Baleares	56,9	59,1	59,3
Canarias	53,1	54,7	54,8
Cantabria	48,8	50,6	49,7
Castela e León	48,4	49,1	50,7
Castela – A Mancha	49,9	52,4	52,2
Cataluña	55,8	57,3	56,7
Comunidade Valenciana	51,4	52,7	53,6
Estremadura	49,0	49,2	49,7
Galicia	47,7	48,3	49,2
Madrid	58,1	59,6	59,2
Murcia	51,4	53,0	53,5
Navarra	52,0	54,8	54,6
País Vasco	51,4	52,4	52,0
Rioxa, A	53,4	55,4	55,1

Fonte: Elaboración propia a partir de datos do período 2020-2022 da Enquisa de Poboación Activa- INE

Se comparamos a taxa de actividade feminina galega ca da media estatal, compróbase no ano 2022 un diferencial de 4,6 puntos porcentuais a favor do Estado.

Con respecto ás restantes comunidades autónomas constátase que Galicia dista considerablemente das taxas de actividade doutros contextos, sendo tan só en Asturias inferior á galega. O maior diferencial atópase respecto de Baleares e Madrid, cunhas taxas de actividade de 59,3% e 59,2%, respectivamente, fronte ao 49,2% en Galicia.

É necesario que se adopten medidas para favorecer o crecemento da taxa de actividade das mulleres e a eliminación da brecha de xénero cos homes, seguindo as recomendacións da Unión Europea e de todos os Organismos Internacionais, que ven no emprego das mulleres a oportunidade para o crecemento económico, da eficiencia e da produtividade no mundo laboral.

OCUPACIÓN E EMPREGO

Definición na EPA de Poboación ocupada: *“Persoas de 16 e máis anos que durante a semana de referencia tiveron un traballo por conta allea ou exerceron unha actividade por conta propia, nalgunha das seguintes situacións:*

- *traballando polo menos unha hora por un soldo, salario ou beneficio empresarial ou ganancia familiar en metálico ou en especie*
- *con emprego pero sen traballar por razóns de enfermidade ou accidente, vacacións, festas, mal tempo ou razóns análogas . Tamén se consideran dentro desta categoría as persoas que, estando suspendidas ou separadas do seu emprego como consecuencia dunha regulación de emprego, esperan reincorporarse á súa empresa”.*

Taxa de ocupación: “Porcentaxe de poboación ocupada sobre a poboación de 16 e máis anos”.

A ocupación das mulleres é inferior á dos homes en 45.300 persoas e a brecha nas taxas de emprego é de 8,0 puntos

	Total	Homes	Mulleres	Diferenza Mulleres/Homes
Poboación ocupada	1.103.700	574.500	529.200	-45.300
Taxa de emprego	47,1	51,3	43,3	-8,0

Fonte: Elaboración UGT Galicia a partir da EPA IGE datos 2022 Poboación ocupada

Hai segundo os datos da EPA en Galicia un total de 529.200 mulleres ocupadas fronte a 574.500 homes, é dicir son 45.300 mulleres ocupadas menos que homes. De cada cen persoas ocupadas, menos da metade, o 47,9%, son mulleres.

Se temos en conta a Poboación de 16 e máis anos, hai 1.221.500 mulleres e 1.121.100 homes, é dicir, o 52,1%. As mulleres somos máis pero en relación ao emprego temos menos oportunidades.

En Galicia a taxa de emprego dos homes é do 51,3% e a das mulleres do 43,3%, cunha brecha entre ambas taxas de 8 puntos.

A SEGREGACIÓN OCUPACIONAL HORIZONTAL E VERTICAL SEGUE A CARACTERIZAR O EMPREGO DAS MULLERES

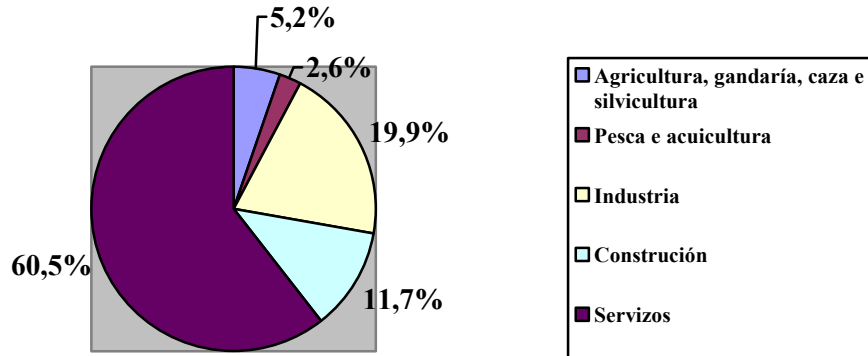
A forte segregación ocupacional por sexos é unhas das características do mercado de traballo. En Galicia, segundo os últimos datos da EPA, 448.400 mulleres atópanse ocupadas no sector Servizos, o que implica o 56,3% do total de ocupación no sector. En Agricultura, gandería, caza e silvicultura tamén é relevante, o 37,1% do total. Na Industria a porcentaxe é menor, o 31,6%, tamén na Pesca e acuicultura co 21,4% do total e con menor intensidade na Construción co 8,4% do total.

Poboación ocupada por sexo e sector económico Ano 2022

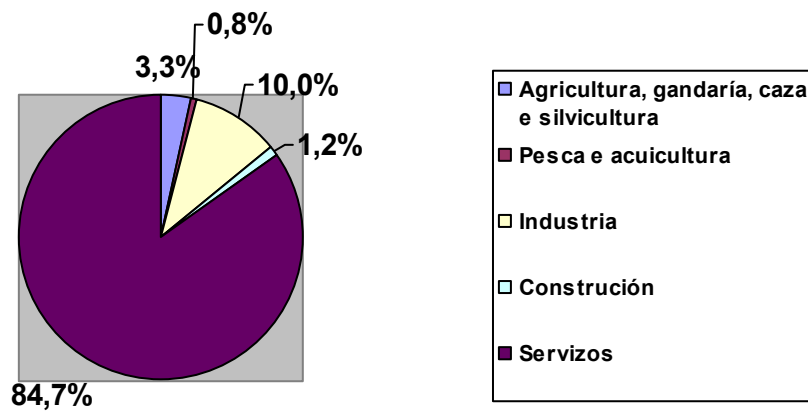
	Total	Homes	Mulleres	% Mulleres s/ Total	% Homes s/ Total Homes	% Mulleres/ Total Mulleres
Total	1.103.700	574.500	529.200	47,9	100,0	100,0
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	47.400	29.800	17.600	37,1	5,2	3,3
Pesca e acuicultura	19.200	15.100	4.100	21,4	2,6	0,8
Industria	167.400	114.500	52.900	31,6	19,9	10,0
Construción	73.600	67.400	6.200	8,4	11,7	1,2
Servizos	796.100	347.800	448.400	56,3	60,5	84,7

Fonte: Elaboración UGT Galicia a partir da EPA IGE datos 2022 Poboación ocupada

Distribución % ocupación por sectores de actividade económica Homes

Distribución % ocupación por sectores de actividade económica. Mulleres

O sector servizos en Galicia agrupa case as tres cuartas partes da ocupación (o 72,1% do total).

O número de mulleres ocupadas nese sector supera ao dos homes en máis de 100.000 (100.600)

En Galicia o 84,7% das mulleres ocupadas concéntranse no sector Servizos. A súa presenza é máis baixa, un 10%, na Industria e do 3,3% na Agricultura, gandería, caza e silvicultura, e incluso menor na Construción, o 1,0%, e na Pesca e acuicultura, o 0,8%.

En Galicia o 32,6% da ocupación no sector primario son mulleres. No sector primario temos que distinguir dúas ramas de actividade, por un lado Agricultura, gandería, caza e silvicultura que ten un forte peso feminino, o 37,1% do total de ocupación, 17.600 mulleres e 29.800 homes (representa o 3,3% do total de ocupación feminina). Polo lado da Pesca e acuicultura temos que o 21,4% son mulleres (relevante o papel da muller no marisqueo), pero no total de mulleres representa tan só o 0,8% do total de ocupación feminina.

No sector industrial hai en Galicia 167.400 persoas ocupadas. As mulleres representan o 31,6% da ocupación deste sector, apenas 52.900, e isto é moi negativo xa que este é o sector máis valorado e mellor retribuído. As mulleres representan pouco máis da cuarta parte da ocupación no sector industrial, apenas 52.900 mulleres por 114.500 homes.

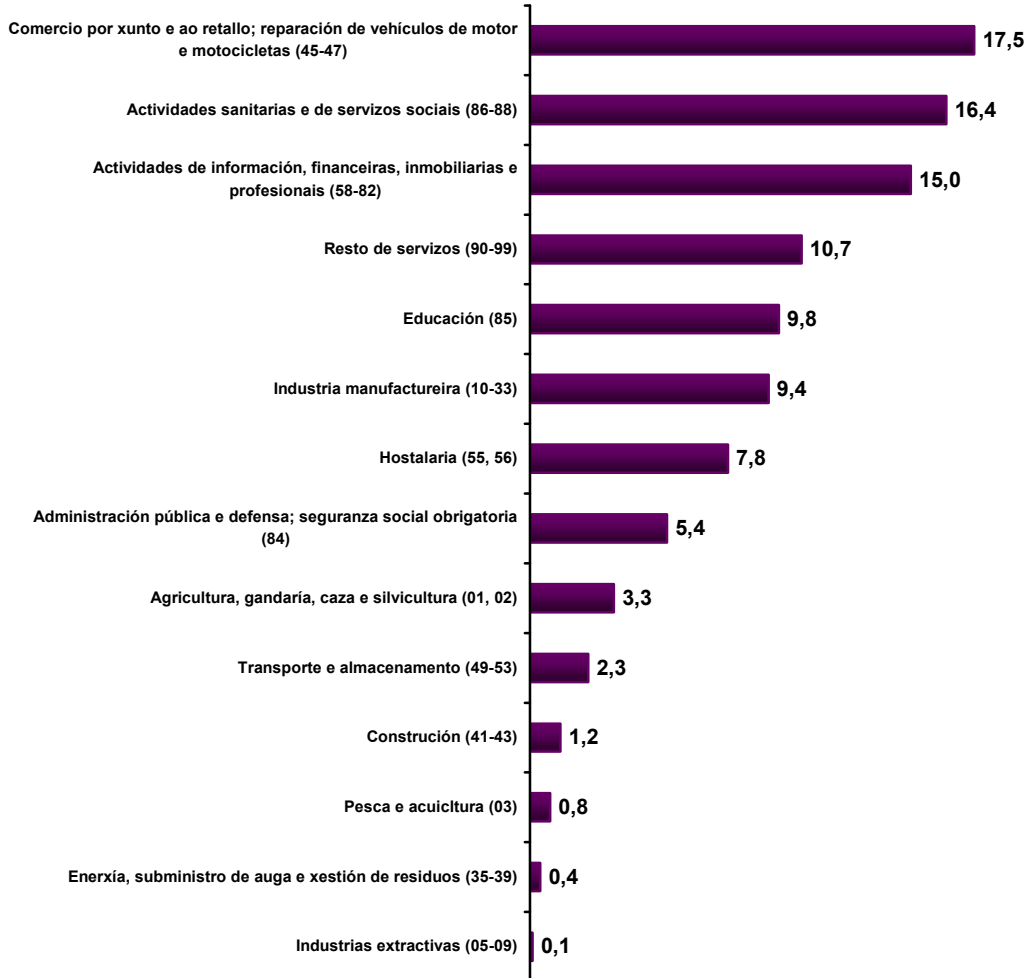
No sector da Construción o emprego feminino é moi baixo, o 8,4% do total de poboación ocupada. Son 6.200 mulleres dun total de 73.600. Dentro do emprego feminino o sector da Construción dá emprego ao 1,2% do total.

Poboación ocupada por sexo e ramas de actividade. Ano 2022

	Homes	Mulleres	% Mulleres
Total	574.500	529.200	47,9
Agricultura, gandaría, caza e silvicultura (01, 02)	29.800	17.600	37,1
Pesca e acuicultura (03)	15.100	4.100	21,4
Industrias extractivas (05-09)	2.700	700	20,6
Industria manufactureira (10-33)	106.800	49.900	31,8
Energía, subministro de auga e xestión de residuos (35-39)	5.100	2.200	30,1
Construción (41-43)	67.400	6.200	8,4
Comercio por xunto e ao retalho; reparación de vehículos de motor e motocicletas (45-47)	83.700	92.400	52,4
Transporte e almacenamento (49-53)	42.600	12.000	22
Hostalaría (55, 56)	28.900	41.200	58,8
Actividades de información, financeiras, inmobiliarias e profesionais (58-82)	86.700	79.400	47,8
Administración pública e defensa; seguranza social obrigatoria (84)	39.400	28.400	41,9
Educación (85)	21.900	51.700	70,2
Actividades sanitarias e de servizos sociais (86-88)	22.300	86.700	79,5
Resto de servizos (90-99)	22.200	56.500	71,7

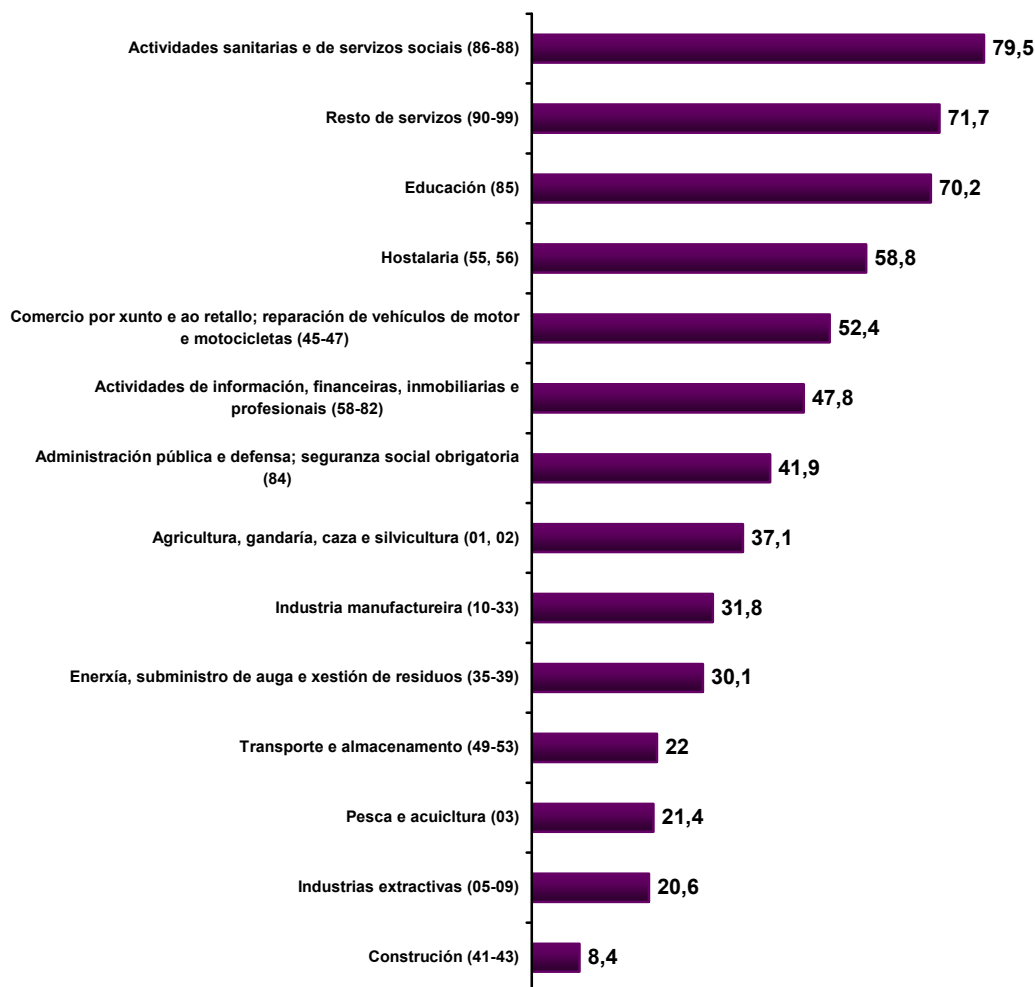
Fonte: Elaboración UGT Galicia a partir da EPA IGE datos 2022 Poboación ocupada

Ramas de actividade Presenza % mulleres sobre total mulleres ocupadas

Fonte: Elaboración propia a partir datos EPA-IGE

Ramas de actividade Presenza % mulleres sobre total ocupación (ambos sexos)

Fonte: Elaboración propia a partir datos EPA-IGE

Nos 10 grupos ocupacionais da CNO-2011 (Clasificación Nacional de Ocupacións) a muller tan só ten unha presenza maioritaria en catro deles, con porcentaxes próximas ao 60-70%. Póñese de manifesto tamén a segregación vertical, xa que só 32,9% dos postos de “Dirección e xerencia” son ocupados por mulleres (só o 2,2% das mulleres ocupadas atópanse nesta ocupación).

Poboación ocupada por sexo e ocupación principal (CNO-2011)

	Total	Homes	Mulleres	Diferenza M/H	% Mulleres s/ total	% Mulleres s/ total mulleres
Total	1.103.700	574.500	529.200	-45.300	47,9	100
0. Ocupacións militares	5.600	5.100	500	-4.600	8,9	0,1
1. Dirección e xerencia	34.700	23.400	11.400	-12.000	32,9	2,2
2. Persoal técnico e profesional científico e intelectual	200.300	77.600	122.700	45.100	61,3	23,2
3. Persoal técnico; profesional de apoio	125.100	78.000	47.100	-30.900	37,6	8,9
4. Persoal empregado contable, administrativo e outro persoal empregado de oficina	97.000	29.700	67.300	37.600	69,4	12,7
5 Traballadoras e traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores/as	251.400	84.400	167.000	82.600	66,4	31,6
6 Traballadoras e traballadores cualificados no sector agrícola, gandeiro, forestal e pesqueiro	53.800	36.100	17.700	-18.400	32,9	3,3
7 Artesáns e artesás e traballadores e traballadoras cualificados das industrias manufactureiras e a construción (salvo persoal operador de instalacións e maquinaria)	143.800	126.500	17.300	-109.200	12,0	3,3
8 Persoal Operador de instalacións e maquinaria, e montadores	92.100	75.900	16.200	-59.700	17,6	3,1
9 Ocupacións elementais (*)	99.900	38.000	61.900	23.900	62,0	11,7

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

(*) 9 Ocupacións elementais

91 Empregados domésticos

92 Outro persoal de limpeza

93 Axudantes de preparación de alimentos

94 Recolledores de residuos urbanos, vendedores na rúa e outras ocupacións elementais en servizos

95 Peóns agrarios, forestais e da pesca

96 Peóns da construción e da minaría

97 Peóns das industrias manufactureiras

98 Peóns do transporte, descargadores e repositores

o total de mulleres ocupadas o 31,6% o están na ocupación 5 – Traballadoras e traballadores dos servizos de restauración, persoais, protección e vendedores. As mulleres representan o 66,4% do total desta ocupación, 167.000 mulleres fronte a 84.400 homes.

Na ocupación 4 – Persoal Empregado contable, administrativo e outro persoal empregado de oficina temos 67.300 mulleres ocupadas e 29.700 homes. As mulleres representan o 69,4% do total desta ocupación.

Na 9 - Ocupacións elementais* hai 61.900 mulleres e 38.000 homes, é dicir, as mulleres son o 62% do total e na ocupación feminina representa o 11,7%.

Por último, na ocupación 2 – Persoal Técnico e profesional científico e intelectual son 122.700 mulleres e 77.600 homes, as mulleres son o 61,3% do total.

Nas restantes seis ocupacións son maioría os homes, indo dende o 37,6% na ocupación 3 – Persoal técnico; profesional de apoio, o 32,9 no grupo 6 –Traballadoras e traballadores cualificados no sector agrícola, gandeiro, forestal e pesqueiro, o 32,9% tamén na ocupación 1 – Dirección e xerencia, 11.400 mulleres e 23.400 homes e na 8 – Persoal Operador de instalacións e maquinaria, e persoal montador, onde o peso da ocupación feminina é do 17,6%.

A presenza das mulleres é moi reducida na ocupación 7 – Artesás e Artesáns e persoal traballador cualificado das industrias manufactureiras e a construción (salvo persoal operador de instalacións e maquinaria) con 17.300 mulleres fronte a 126.500 homes, tan só o 12% do total e nas 0 - Ocupacións militares, 500 mulleres e 5.100 homes, o 8,9% do total.

Estes datos poñen de manifesto a segregación ocupacional do mercado laboral galego.

Tan só o 2,2% da poboación ocupada feminina (o 4,1% nos homes) está en postos de 1 -Dirección e Xerencia, polo que se constata que o chamado “teito de cristal” segue estando moi presente para as mulleres na súa participación no mercado de traballo.

As mulleres tan só representan o 28,42% nos órganos de dirección das empresas do IBEX 35

ÓRGANOS DE DIRECCIÓN DAS EMPRESAS DO IBEX 35

		2022		2021		2020		2019		2018		2017	
		2022-B2	2022-B1	2021-B2 ¹	2021-B1	2020-B2	2020-B1	2019-B2	2019-B1	2018-B2	2018-B1	2017-B1	2017-B2
% Mulleres	TOTAL	28,42	27,05	25,4	24,39	23,92	22,39	21,92	20,87	20	19,44	12,16	10,99
	CEO	2,94	2,94	5,88	3,03	3,03	2,94	2,94	2,94	2,94	2,9	3	2,9
	Postos Executivos	18,77	17,44	16,63	16,55	17,07	16,29	16,22	15,84	14,73	14,3	9,5	5,7
	Postos non executivos	41,6	39,89	37,5	35,44	33,8	31,52	30,4	28,49	27,67	26,8	15,7	13,9
Ambos Sexos	TOTAL	774	780	815	820	807	844	853	848	820	823	814	619
	CEO	34	34	34	33	33	34	34	34	34	34	33	34
	Postos Executivos	389	390	421	423	416	442	444	442	421	420	399	174
	Postos non executivos	351	356	360	364	358	368	375	372	365	369	382	411
Mulleres	TOTAL	220	211	207	200	193	189	187	177	164	160	99	68
	CEO	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Postos Executivos	73	68	70	70	71	72	72	70	62	60	38	10
	Postos non executivos	146	142	135	129	121	116	114	106	101	99	60	57
Homes	TOTAL	554	569	608	620	614	655	666	671	656	663	715	551
	CEO	33	33	32	32	32	33	33	33	33	33	32	33
	Postos Executivos	316	322	351	353	345	370	372	372	359	360	361	164
	Postos non executivos	205	214	225	235	237	252	261	266	264	270	322	354

Instituto Europeo para la Igualdad de género (EIGE). Más información en:

<https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs>

Nota1: Datos semestrais

Táboa actualizada a da 14 de decembro de 2022

Fonte: Instituto de las Mujeres (IMs)

Se atendemos á participación das mulleres nos órganos de dirección das empresas do IBEX 35, formado polas empresas con maior liquidez que cotizan neste sistema en España, podemos observar como se segue a constatar a mínima presenza feminina nos postos de responsabilidade, xa que só representan o 28,42% do total de postos de dirección, outro indicador das grandes diferenzas existentes entre homes e mulleres no mercado laboral. En termos absolutos comprobamos un total de 220 mulleres fronte a 554 homes.

OCUPACIÓN SEGUNDO SITUACIÓN PROFESIONAL

Hai unha maior propensión ao emprego por conta propia no caso dos homes cun 20,3% fronte ao 15,2% no caso das mulleres.

Distribución porcentual da ocupación por situación profesional. Galicia 2022

	Homes	Mulleres
Por conta propia	20,3	15,2
Por conta allea	79,7	84,8

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

OCUPACIÓN SEGUNDO TIPO DE SECTOR

As mulleres seguen a ter maior presenza no sector público que os homes e menor presenza no sector privado.

Poboación asalariada segundo sector público/privado. 2022

	Total	Homes	Mulleres	% Mulleres
Poboación Asalariada	900.400	454.900	445.500	49,5
Poboación asalariada do sector público	194.300	78.600	115.700	59,5
Poboación asalariada do sector privado	706.100	376.300	329.800	46,7
% sector público	21,6	17,3	26,0	

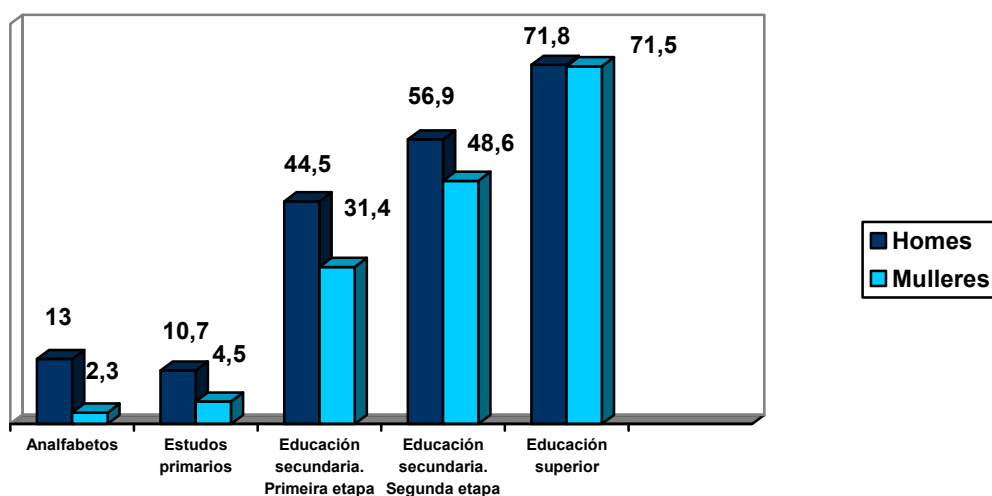
Fonte: Elaboración propia a partir de datos da EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

No emprego público constátase a maior presenza da poboación asalariada feminina fronte á masculina (59,5% do total da ocupación é feminina). Ao contrario, no sector privado segue predominando o emprego masculino cun 53,3%.

FORMACIÓN E OCUPACIÓN

A igual formación, os homes acadan maiores taxas de ocupación que as mulleres en todos os niveis formativos, No caso da Educación superior hai un mínimo diferencial, tan só décimas, nos restantes niveis formativos segue habendo menores taxas de ocupación entre homes e mulleres.

Taxa de ocupación por nivel de formación alcanzado e sexo (CNED-2014). 2022

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

A igual formación alcanzada, os homes teñen maiores taxas de ocupación que as mulleres, en todos os niveis formativos, só iguálanse no caso da Educación superior. Compróbase que a maior nivel educativo maior empregabilidade no mercado laboral. A formación é a principal ferramenta para lograr a inclusión da muller no mercado laboral. Segundo a poboación ocupada por nivel de formación alcanzado obsérvase maior número de mulleres con Estudios superiores que homes, 289.100 e 238.200, respectivamente. No resto de niveis formativos o número de homes é superior ao de mulleres.

Poboación ocupada por nivel de formación alcanzado e sexos. Ano 2022

	Homes	Mulleres
Total	574.500	529.200
Analfabetismo	1.000	300
Estudos primarios	13.500	8.700
Educación secundaria. Primeira etapa	184.200	120.000
Educación secundaria. Segunda etapa	137.700	111.100
Educación superior	238.200	289.100

Fonte: EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

A REFORMA LABORAL DO ANO 2022 RACHA CA INESTABILIDADE LABORAL QUE DIFICULTABA O MANTEMENTO DO EMPREGO NAS MULLERES

A reforma laboral do ano 2022 transforma o mercado laboral cara a estabilidade no emprego, nun e outro sexo.

Das 900.400 persoas asalariadas no ano 2022, 174.300, o 19,4% teñen contratos temporais. No caso das mulleres a porcentaxe achégase a 22,1%, sendo menor a taxa no caso masculino, o 16,7%. De toda a poboación asalariada con contrato temporal o 56,5% son mulleres (47,8% no caso da poboación asalariada con contrato indefinido)

Poboación asalariada segundo o tipo de contrato e sexo. Galicia

	Total			Contrato temporal			Taxa de temporalidade		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
2012	810.100	417.000	393.200	185.700	85.400	100.300	22,9	20,5	25,5
2013	775.300	392.600	382.700	176.700	84.400	92.300	22,8	21,5	24,1
2014	779.500	391.600	387.900	182.900	90.800	92.100	23,5	23,2	23,7
2015	800.200	406.000	394.300	203.500	97.900	105.600	25,4	24,1	26,8
2016	817.900	416.600	401.300	214.400	101.200	113.200	26,2	24,3	28,2
2017	827.300	418.500	408.800	223.300	105.800	117.500	27	25,3	28,7
2018	862.400	435.900	426.500	229.000	111.600	117.400	26,6	25,6	27,5
2019	878.300	444.900	433.400	232.500	111.800	120.700	26,5	25,1	27,8
2020	868.600	446.800	421.800	208.700	99.100	109.600	24	22,2	26
2021	876.400	447.700	428.700	214.600	99.500	115.100	24,5	22,2	26,8
2022	900.400	454.900	445.400	174.300	75.800	98.500	19,4	16,7	22,1

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

Na modalidade de contratación temporal para cubrir a ausencia total ou parcial doutra persoa traballadora a maioría son mulleres, 38.300 a 11.500 homes (o 76,9%)

Poboación asalariada por sexo e tipo de contrato ou relación laboral.

	Total	Homes	Mulleres	% Mulleres
Total	900.400	454.900	445.400	49,5
De duración indefinida: permanente ao longo do tempo	708.000	372.100	335.900	47,4
De duración indefinida: descontinuo	18.100	7.100	11.000	60,8
Temporal: Non sabe	12.800	6.700	6.100	47,7
Temporal: Por circunstancias da produción	42.900	21.500	21.400	49,9
Temporal: De aprendizaxe, formación ou práctica	11.100	6.000	5.200	46,8
Temporal: Estacional ou de temporada	2.600	1.300	1.300	50
Temporal: Cobre un período de proba	1.700	900	800	47,1
Temporal: Cobre a ausencia total ou parcial doutro traballador	49.800	11.500	38.300	76,9
Temporal: Para obra ou servizo determinado	44.000	25.200	18.800	42,7
Temporal: Verbal non incluído nas opcións anteriores	5.500	1.400	4.100	74,5
Temporal: Outro tipo	3.800	1.300	2.500	65,8

Fonte EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

A derogación da reforma laboral do PP ven de amosar en 2022 un cambio radical na porcentaxe de contratación indefinida. Así, a contratación indefinida pasou dunha porcentaxe do 9,8% de media anual do ano 2021 ao 32% en 2022.

Nas mulleres aínda que con menor intensidade coma sempre, mellora moito tamén o peso da contratación indefinida.

Contratación rexistrada no SEPE

	Total	% indefinidos*	Homes	% indefinidos*	Mulleres	% indefinidos*
2021	918.214	9,8	481.070	10,3	437.144	9,3
2022	845.243	32	431.136	32,91	414.107	31,06

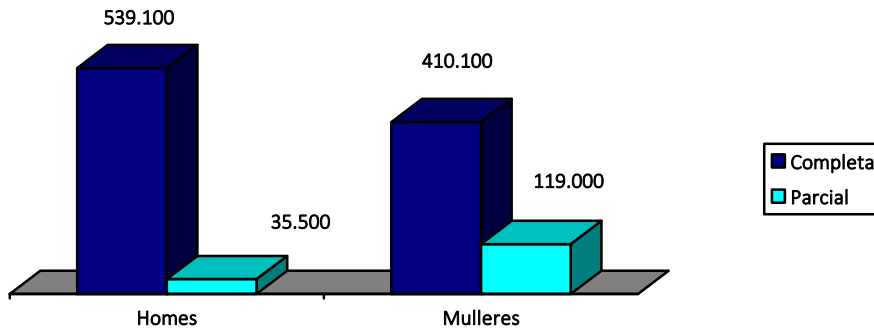
* Incluídas conversións en indefinidos

Fonte: SEPE

OCUPACIÓN SEGUNDO XORNADA

O emprego a tempo parcial segue sendo para as mulleres. Os datos do ano 2022 poñen de manifesto a brecha existente entre homes e mulleres no emprego a tempo parcial.

Poboación asalariada por tipo de xornada. Galicia. Ano 2021. EPA.

Os homes ocupados con xornada completa son 539.100 fronte a 410.100 mulleres. A diferenza é que hai 129.000 homes máis que mulleres que teñen un contrato a tempo completo. En cambio, cando falamos de tempo parcial hai 119.000 mulleres fronte a 35.500 homes. Hai 83.500 mulleres máis que homes con xornada a tempo parcial. No emprego a tempo parcial a porcentaxe de mulleres ocupadas acada o 77% fronte ao 23% restante de homes.

No caso da ocupación asalariada feminina, o 22,5% é a tempo parcial, moito menor no caso masculino, o 6,2%. Así pois, a brecha de xénero na ocupación a tempo parcial é de 16,3 puntos.

Distribución porcentual poboación ocupada por tipo de xornada e sexo

	Ambos sexos			Homes			Mulleres		
	Total	Completa	Parcial	Total	Completa	Parcial	Total	Completa	Parcial
	1.103.700	949.200	154.500	574.500	539.100	35.500	529.200	410.100	119.000
% s/ Total cada sexo		86,0	14,0		93,8	6,2		77,5	22,5
% s/ Total ambos sexos				52,1	56,8	23,0	47,9	43,2	77,0

Fonte EPA. I.G.E. - Instituto Galego de Estatística

TRABALLO A DISTANCIA / TELETRABALLO

Desde o ano 2020, froito da crise producida pola COVID, irrompe con forza o traballo a distancia, coñecido como teletraballo. Este comezouse a dar especialmente durante o ano 2020, onde houbo un período de inactividade, peche de centros escolares, centros de coidados, etc. Posteriormente, levou a cabo un proceso de reactivación da economía, e de forma paralela, a situación epidemiolóxica íase controlando.

Isto motivou que no noso país regulácese o teletraballo, como unha forma de organización do traballo mediante a Real Decreto-Lei 28/2020, do 22 de setembro, de traballo a distancia.

No 2022 as mulleres un 48.47% das persoas asalariadas que traballan de forman ocasional non seu domicilio particular.. Desde o ano 2020 comezouse a difundir que o teletraballo era unha medida de conciliación dentro do PLAN MECUIDA e que beneficiaba ás mulleres. Desde UXT manifestamos a nosa oposición a esta postura e defendemos que o teletraballo non pode converterse nunha medida de conciliación do traballo e coidado de familiares xa que iso supón un incremento do risco que sigan sendo as mulleres as que maioritariamente se encarguen desas tarefas #ante a ausencia de políticas públicas efectivas para a atención das responsabilidades familiares e a inequidade na repartición das mesmas entre homes e mulleres. O teletraballo é unha forma de prestación do traballo, pero non unha fórmula de conciliación das responsabilidades familiares e a vida laboral.

No ano 2022 en Galicia, as mulleres representan 48,33% das persoas que traballaron a metade dos días no seu domicilio. En 2020 á porcentaxe fora do 51,9% pola COVID 19.

Os datos van poñendo de manifesto que a situación entre homes e mulleres no traballo desde o seu domicilio, non presentan grandes diferenzas entre homes e mulleres e posiblemente isto está ligado ao sector de actividade. Sectores como comercio, hostalería, sanidade, ensino (excepto no período de pandemia) son sectores feminizados, e onde o uso teletraballo é menor que noutros sectores máis masculinizados como os tecnolóxicos.

Persoas asalariadas por frecuencia que traballan no seu domicilio particular por sexo ano 2022

	Ambos sexos	Homes			Mulleres		
		Ocasionalmente	Mais metade dos días	Ningún día	Ocasionalmente	Mais metade dos días	Ningún día
Total	10.712.831	639.500	740.000	9.480,53	548.450	656.675	8.118.725
Galicia	1.097.975	33.475	35.250	502.800	31.800	33.000	461.650

Fonte: elaboración UGT a partir datos EPA 2022 INE Poboación asalariada

MODALIDADES DE CONTRATOS

A Reforma Laboral aprobada por Real Decreto –Lei 32/2021, do 28 de decembro, de medidas urxentes para a reforma laboral, en termos absolutos beneficiou ás mulleres en 2022. Hai 33.300 mulleres máis con contratos indefinidos e descenderon en 16.600 as mulleres con contratos de duración determinada

En canto ás modalidades de contratos, este ano resulta primordial valorar o impacto da reforma laboral aprobada mediante a Real Decreto –lei 32/2021, do 28 de decembro, de medidas urxentes para a reforma laboral, a garantía da estabilidade no emprego e a transformación do mercado de traballo en materia de modalidades de contratación, a cal tivo un impacto positivo para as mulleres.

Hai brecha de xénero na poboación ocupada con contratación indefinida.

As mulleres asalariadas con contrato indefinido son o 47,4% do total de poboación asalariada con contrato indefinido (ben sexa permanente ao longo do tempo ou discontinuo).

É reseñable que na poboación asalariada con contrato de “Duración indefinida: discontinuo”, a diferenza por xénero sexa tan manifesta, xa que a maioría son mulleres, o 60,8%, 11.000 mulleres e 7.100 homes

Con respecto a esta modalidade de contratación, hai que indicar que tan só o 3,2% das mulleres con contrato indefinido o están por esta modalidade, o groso das mulleres asalariadas están baixo o contrato indefinido ordinario, o permanente ao longo do tempo, o 96,8% do total e mulleres.

A modalidade fixo descontinua que xa existía antes da reforma laboral non sofre incrementos substanciais pola aprobación da norma, xa que antes supoñía o 2,1% do total da contratación indefinida nas mulleres.

Modalidade Contratación 2022

Modalidade	Ambos sexos	Homes	Mulleres	Diferencia	Porcentaxe Mulleres
Total	900.400	454.900	445.400	9.500	49,5
De duración indefinida: permanente ao longo do tempo	708.000	372.100	335.900	36.200	47,4
De duración indefinida: discontinuo	18.100	7.100	11.000	-3.900	60,8
Temporal: Non sabe	12.800	6.700	6.100	600	47,7
Temporal: Por circunstancias da produción	42.900	21.500	21.400	100	49,9
Temporal: De aprendizaxe, formación ou práctica	11.100	6.000	5.200	800	46,8
Temporal: Estacional ou de temporada	2.600	1.300	1.300	0	50
Temporal: Cobre un período de proba	1.700	900	800	100	47,1
Temporal: Cobre a ausencia total ou parcial doutro traballador	49.800	11.500	38.300	-26.800	76,9
Temporal: Para obra ou servizo determinado	44.000	25.200	18.800	6.400	42,7
Temporal: Verbal non incluído nas opcións anteriores	5.500	1.400	4.100	-2.700	74,5
Temporal: Outro tipo	3.800	1.300	2.500	-1.200	65,8

Fonte: elaboración UGT a partir datos EPA 2022 INE Poboación asalariada

Modalidade Contratación 2021

Modalidade	Ambos sexos	Homes	Mulleres	Diferencia	Porcentaxe Mulleres
Total	876.400	447.700	428.700	19.000	48,9
De duración indefinida: permanente ao longo do tempo	650.500	343.500	307.000	36.500	47,2
De duración indefinida: discontinuo	11.300	4.600	6.600	-2.000	58,4
Temporal: Non sabe	17.300	9.000	8.300	700	48,0
Temporal: Por circunstancias da produción	35.300	15.900	19.400	-3.500	55,0
Temporal: De aprendizaxe, formación ou práctica	10.700	5.500	5.200	300	48,6
Temporal: Estacional ou de temporada	5.700	2.800	2.800	0	49,1
Temporal: Cobre un período de proba	1.500	700	700	0	46,7
Temporal: Cobre a ausencia total ou parcial doutro traballador	42.000	10.600	31.400	-20.800	74,8
Temporal: Para obra ou servizo determinado	92.900	52.200	40.700	11.500	43,8
Temporal: Verbal non incluído nas opcións anteriores	5.700	1.400	4.400	-3.000	77,2
Temporal: Outro tipo	3.600	1.400	2.200	-800	61,1

Fonte: elaboración UGT a partir datos EPA INE Poboación Asalariada

Desde un punto de vista xeral, hai 33.300 de mulleres máis en 2022 que no ano 2021 que teñen un contrato de duración indefinida.

Dentro deste tipo de contratos as mulleres somos maioría nos contratos fixos descontínuos en 2022, representando o 60,8%. Nas demais modalidades indefinidas seguen sendo maioría os homes.

Nos contratos de duración determinada, reduciuse a contratación temporal, con 16.600 mulleres menos en 2022 respecto ao 2021; aínda así, a pesar de verse reducido o número en valores absolutos, as mulleres teñen case o 56,5% dos contratos temporais. É dicir, as mulleres son as que seguen sufrindo maior precariedade na contratación, debido tanto á temporalidade como á parcialidade dos contratos.

As mulleres son maioría nos contratos para cubrir a ausencia total ou parcial doutra persoa traballadora, representando o 77% dos contratos totais nesta modalidade. En determinados sectores de actividade moi feminizados como é a sanidade ou a educación, os contratos de interinidade son unha práctica moi habitual. Tamén representan maioría noutros tipos de contratos como os contratos verbais (74,5%) ou outro tipo de contrato temporal co 65.8% do total.

Por iso, queremos poñer de manifesto que a reforma laboral do 2022 foi moi positiva en moitos aspectos e beneficiou ás mulleres, pero desde UGT seguimos insistindo en que hai que adoptar medidas de acción positiva de conformidade co Art. 11 de Lei Orgánica 3/2007, do 22 de marzo para a igualdade efectiva e artigo 17.4 Estatuto dos Traballadores, para que tanto mulleres como homes teñan as mesmas modalidades de contratación en canto á súa duración, e así eliminar os rumbos de xénero, a través da negociación colectiva e os plans de igualdade para aquelas empresas que teñen a obrigaçión de elaboralo.

DESEMPREGO

Definición na EPA de Poboación parada *“Persoas de 16 ou máis anos que durante a semana de referencia estiveron sen traballo, dispoñibles para traballar e buscando activamente emprego. Son parados tamén os que atoparon un traballo e están a esperar incorporarse, sempre que verifiquen as dúas primeiras condicións.*

Segundo o Regulamento 1897/2000 da Comisión Europea, os únicos métodos de procura de emprego considerados activos son:

Estar en contacto cunha oficina pública de emprego co fin de atopar traballo, calquera que sexa a parte que tomase a iniciativa (a renovación da inscrición por razóns puramente administrativas non constitúe unha postura activa).

Estar en contacto cunha oficina privada (oficina de emprego temporal, empresa especializada en contratación...) co fin de atopar traballo.

Enviar unha candidatura directamente aos empregadores.

Indagar a través de relacións persoais, por mediación de sindicatos, ...

Anunciarse ou responder a anuncios de xornais.

Estudar as ofertas de emprego.

Participar nunha proba, concurso ou entrevista, no marco dun procedemento de contratación.

Buscar terreos, locais ou material.

Realizar xestións para obter permisos, licenzas ou recursos financeiros

No desemprego constátanse as difíciles situacións que na última década a poboación traballadora viviu, pero para a muller foron especialmente gravosas”.

No ano 2022 houbo 72.300 mulleres paradas fronte a 64.400 homes. Hai, polo ta”nto, 7.900 mulleres máis en situación de paro. A taxa de paro para ambos sexos foi do 11,0%, pero continúa sendo máis alta nas mulleres que nos homes, 12,0% e 10,1%, respectivamente. A brecha entre mulleres e homes é un punto e nove décimas de diferencial entre taxas de paro.

Definición na EPA de Taxa de paro: *“Porcentaje de poboación parada sobre o total de poboación activa.*

Taxa de paro 2022

Total	Homes	Mulleres
11,0	10,1	12,0

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa

A anterior crise, a do 2008 ocultara, ao afectar a sectores masculinizados, a eterna situación de desvantaxe en canto ao desemprego das mulleres.

A taxa de paro no ano 2013, ano a partir do cal comezou a recuperación da economía, pasou no caso dos homes de 22,3% a 10,7% en 2019 e no caso das mulleres de 21,7% a 12,8%, é dicir, mentres que a masculina diminúe 11,6 puntos a das mulleres moito menos, 8,9 puntos. A recuperación económica non beneficiou de igual modo a homes e mulleres.

Se analizamos a evolución da brecha de xénero nas taxas de paro dende ano 2013, como ano considerado a partir do cal comezara a recuperación económica interrompida pola pandemia COVID-19, as diferenzas aumentaran ano tras ano, ao haber un diferencial no ano 2013 de 0,6 puntos a favor das mulleres ate chegar a unha taxa de paro no ano 2019 de dous puntos e unha décima superior nas mulleres que nos homes.

Pero ca COVID-19, en plena pandemia, no ano 2020, a brecha acadou o máximo, o 2,3%.

No 2021 non mellorou apenas, segue a ruptura da tendencia de diminución das taxas de paro, tanto nos homes como nas mulleres, xa que medra en ambas pero de xeito máis acusada nas mulleres o que leva a que a brecha siga en máximos, 2,2 puntos.

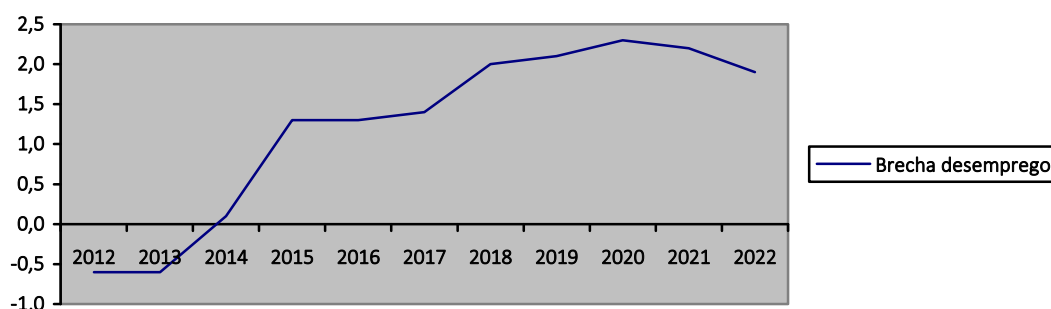
Agora no ano 2022 vislumbrase a recuperación, contracción das taxas nun e noutro sexo. Diminuíndo tamén a brecha entre taxa masculina e feminina e situándose en 1,9 puntos.

TAXA DE PARO

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Homes	20,8	22,3	21,6	18,7	16,5	15,0	12,4	10,7	10,9	10,6	10,1
Mulleres	20,2	21,7	21,7	20,0	17,8	16,4	14,4	12,8	13,2	12,8	12,0
Brecha desemprego	-0,6	-0,6	0,1	1,3	1,3	1,4	2,0	2,1	2,3	2,2	1,9

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa

EVOLUCIÓN DA BRECHA DE XÉNERO NAS TAXAS DE PARO

Esta evolución o que pon de manifesto é que aínda que as mulleres teñen maiores dificultades para acceder ao emprego, e que sempre que hai unha recuperación da actividade económica as mulleres non atopan un mercado laboral inclusivo, neste ano 2022 tivo unha boa evolución dende un punto de vista comparativo cos homes, diminuindo o diferencial con eles.

O PARO DE LONGA DURACIÓN AFECTA EN MAIOR MEDIDA ÁS MULLERES

POBOACIÓN PARADA DE LONGA DURACIÓN

	Total	Homes	Mulleres	% Mulleres s/ total
2020	49.900	22.300	27.600	55,3
2021	59.000	26.500	32.500	55,1
2022	51.700	23.600	28.200	54,5
Diferencia 2022/2021	-7.300	-2.900	-4.300	
Var. % 2022/2021	-12,4	-10,9	-13,2	

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa

As mulleres representan o 54,5% das persoas desempregadas de longa duración, máis dun ano en desemprego.

Confírmase que de non conseguir saír do desemprego nos primeiros meses, cronifícase a situación converténdose nun paro de moi longa duración (máis de dous anos).

As mulleres representan o 54% de toda a poboación que leva buscando emprego máis dun ano e o 54,9% daquela poboación desempregada que leva dous anos e máis na procura de emprego

Boa evolución no número de persoas que levan mais dun ano na procura de emprego entre 2021 e 2022, contracción do 10,4%. Incluso maior contracción nas mulleres que nos homes, contracción do 10,8% e 10,2%, respectivamente

Pero hai un dato que ensombrece a boa evolución, se temos en conta só o dato de persoas desempregadas con dous ou máis anos procurando emprego, a evolución é moi prexudicial. No caso feminino aumenta en 2.500 e nos homes en 1.800. Hai 22.600 mulleres fronte a 18.600 homes nesa situación.

Poboación parada por tempo de busca de emprego e sexo. Galicia

	Total			Homes			Mulleres		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
De 1 ano a < 1 ano e medio	13.700	16.800	10.200	6.000	8.700	5.200	7.700	8.100	5.000
De 1 ano e medio a < 2 anos	7.800	12.000	8.200	3.600	5.000	3.600	4.200	7.000	4.600
Dous ou mais anos	35.500	37.700	41.200	17.000	16.800	18.600	18.500	21.000	22.600
Tempo de busca de emprego de 1 ano ou máis	57.000	66.500	59.600	26.600	30.500	27.400	30.400	36.100	32.200
Var. % tempo un ano ou máis			-10,4			-10,2			-10,8
Var. % tempo dous anos ou máis			9,3			10,7			7,6
% mulleres s/ Tempo de busca de emprego de 1 ano ou máis									54
% mulleres Tempo de busca de emprego de 2 ano ou máis									54,9

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa

No ano 2022 (media anual) hai maior número de mulleres desempregadas que perciben prestación por desemprego que homes, 45.034 mulleres e 39.154 homes, pero non esquezamos que en relación a taxa de cobertura a mulleres sae desfavorecida, 58,1% fronte a 68,8% nos homes.

Persoas beneficiarias de prestacións por desemprego Media anual 2022

	Total	Prestación Contributiva	Subsidio por Desemprego	Renda Activa de inserción	Taxa de cobertura
TOTAL	84.188	38.569	40.680	4.939	62,6
Homes	39.154	18.292	19.043	1.819	68,8
Mulleres	45.034	20.277	21.637	3.120	58,1

Fonte: SEPE

A taxa de cobertura das prestacións por desemprego calcúlase de acordo á seguinte fórmula:

Total beneficiarios das prestacións por desemprego

Paro rexistrado SISPE con experiencia laboral* + Beneficiarios de Subsidio Agrario

- $\text{Paro rexistrado SISPE con experiencia laboral} = \text{Total paro rexistrado SISPE} - \text{Paro rexistrado SISPE sen emprego anterior}$

INACTIVIDADE

Definición na EPA de persoas inactivas “Comprende a todas as persoas de 16 e máis anos non clasificadas como ocupadas ou paradas.”

Sen ter en conta ás persoas retiradas, xubiladas e pensionistas a maior parte das mulleres inactivas o son por dedicarse a labores da casa. As mulleres son o 56,3 por cento das persoas inactivas, acadando no caso das persoas inactivas por clase de inactividade “Labores da casa” un 85,5%

Poboación inactiva por clase principal de inactividade, sexo Media anual 2022

	Total	Homes	Mulleres	% Mulleres s/ Total
Total	1.102.200	482.200	620.000	56,3
Estudantes	177.900	83.200	94.700	53,2
Retirados, xubilados e pensionistas	668.200	322.800	345.400	51,7
Labores da casa	174.900	25.400	149.500	85,5
Outros	70.900	42.300	28.600	40,3
Non sabe. Non refire estado de inactividade	10.400	8.500	1.900	18,3

Fonte: Elaboración propia UGT – Galicia a partir de datos IGE-INE. Enquisa de poboación activa

Hai 482.200 homes inactivos fronte a 620.000 mulleres inactivas, hai 137.800 mulleres inactivas máis que homes e hai diferentes motivos de inactividades para eles e elas.

Mentres que a maior parte dos homes inactivos o son por estar “Retirados, xubilados e pensionistas”, no caso das mulleres, aínda que esta tamén é a principal causa séguelle de cerca cun número considerable de mulleres inactivas as “Labores da casa”, ou sexa, coidar do fogar e da familia sen ningún tipo de remuneración, un traballo duro e invisibilizado.

Estes datos poñen en evidencia a enorme desigualdade que segue existindo entre mulleres e homes na asunción do coidado do fogar e a familia e a negativa repercusión que ten para as mulleres na súa participación no mundo laboral e na súa vida persoal e económica.

Das persoas inactivas que non buscan emprego polo “Coidado de nenos e nenas, persoas adultas enfermas, discapacitadas ou maiores”, o 86,1% son mulleres e tamén no motivo de non buscar emprego por “Ter outras responsabilidades familiares ou persoais” as mulleres representan o 77,5% do total.

Poboación inactiva por sexo e motivo de non buscar emprego. Galicia. media anual 2022

	Total	Homes	Mulleres	% Mulleres s/ Total
Total	1.102.200	482.200	620.000	56,3
Cree que non o vai atopar	7.800	3.200	4.600	59
Está afectado por unha regulación de emprego	1.200	500	700	58,3
Por enfermidade ou incapacidade propia	125.400	67.600	57.900	46,2
Coidado de nenos ou de adultos enfermos, discapacitados ou maiores	44.700	6.200	38.500	86,1
Ten outras responsabilidades familiares ou persoais	50.200	11.300	38.900	77,5
Está cursando estudos ou recibindo formación	159.700	76.600	83.100	52
Está xubilado	267.300	151.300	116.000	43,4
Outras razóns	74.100	12.300	61.800	83,4
Non sabe	700	300	400	57,1
Non aplicable	371.100	152.800	218.300	58,8

Fonte: Elaboración propia UGT – Galicia a partir de datos IGE-INE. Enquisa de poboación activa

Se analizamos o motivo polo que non buscan emprego as mulleres inactivas, este é que non o buscan polo “Coidado de nenos e nenas, persoas adultas enfermas, discapacitadas ou maiores”. De todas as persoas inactivas que indican este motivo o

86,1% son mulleres e tamén no motivo de “Ter outras responsabilidades familiares ou persoais” as mulleres representan o 77,5%

Estes datos poñen en evidencia que a asunción das responsabilidades familiares segue a ser das mulleres, está clara a maior propensión a facer da muller a coidadora.

Os datos poñen de manifesto que mantense o déficit na corresponsabilidade entre homes e mulleres

O desánimo tamén ten rostro feminino, xa que de todas as persoas que indican que non buscan emprego por “Crer que non o van atopar” hai 4.600 mulleres fronte a 3.200 homes, o 59% do total deste motivo son mulleres. As maiores dificultades para atopar e manterse no mercado laboral fan que haxa máis desánimo no caso das mulleres.

COIDADOS FAMILIARES E CORRESPONSABILIDADE

A asunción das tarefas de coidados familiares por parte dos homes aumenta nos permisos retribuídos mentres que os permisos non retribuídos son maioritariamente femininos.

Cadro resumen prestacións por nacemento e coidado de menor

	Total prestacións	1ª persoa proxenitora	% sobre total prestacións	2ª persoa proxenitora	% sobre total prestacións
2020	22.458	11.341	50,5	11.117	49,5
2021	21.963	10.844	49,4	11.119	50,6
2022	21.518	10.634	49,4	10.884	50,6

Fonte: Elaboración UGT a partir de datos Secretaria de Estado da Seguridade Social e Pensiós. Ministerio de Inclusión, Seguridade Social e Migracións

Das persoas que teñen un contrato a tempo parcial por ter que Coidar de menores ou de persoas adultas enfermas, incapacitadas ou maiores, ou por ter que atender Outras responsabilidades familiares 34.300 son mulleres fronte a tan só 3.800 homes.

Poboación ocupada a tempo parcial por motivo da xornada parcial e sexo 2022

	Homes	%s/ homes	Mulleres	%s/ mulleres	% Mulleres
Total	35.500	100,0	119.000	100,0	77,0
Seguir cursos de ensinanza ou formación	3.600	10,1	4.200	3,5	53,8
Enfermidade ou incapacidade propia	700	2,0	2.100	1,8	75,0
Coidado de nenos ou de adultos enfermos, incapacitados ou maiores	1.500	4,2	26.200	22,0	94,6
Outras obrigacións familiares ou persoais	2.300	6,5	8.100	6,8	77,9
Non poder atopar un traballo de xornada completa	18.700	52,7	56.700	47,6	75,2
Non querer un traballo de xornada completa	2.400	6,8	12.100	10,2	84,0
Outras razóns	6.000	16,9	9.100	7,6	60,7
Non sabe o motivo	300	0,8	700	0,6	70,0

FONTE: IGE-INE. Enquisa de poboación activa

Se atendemos ás razóns polas que as persoas responden que din que teñen un contrato a tempo parcial en lugar dun a tempo completo, séguese a constatar como a que segue a atender as responsabilidades familiares, con moita diferenza, é a muller.

Das persoas que teñen un contrato a tempo parcial por "Coidado de nenos e nenas, ou persoas adultas enfermas, incapacitadas ou maiores", un 94,6% son mulleres. Das que responden á atención a "Outras obrigacións familiares ou persoais", o 77,9% son mulleres. Isto pon de manifesto que segue a ser moi limitado o reparto destas tarefas.

Cas cifras desmóntase o argumento de que as mulleres usan o tempo parcial para facilitar a conciliación da vida laboral e familiar, xa que maioritariamente nas mulleres prevalece o motivo de "Non poder atopar unha xornada a tempo completo", porque o mercado laboral non llo proporciona. Neste motivo hai 56.700 mulleres, o 75,2% de ambos sexos e o 47,6% do total das mulleres.

As reducións de xornada por coidado legal seguen a ser solicitadas en moita maior medida polas mulleres (76,4% do total) .

Reducións de xornada Galicia. 2017

	Número	Porcentaxe s/ ambos sexos
Homes	9.320	23,6
Mulleres	30.150	76,4

Fonte: Enquisa Estructural a fogares - IGE

No ano 2017, último dato dispoñible da Enquisa estrutural a fogares do IGE, 39.470 traballadores e traballadoras galegas con menores de 0 a 12 anos reduciron a súa xornada de traballo para poder atendelos. Segundo o sexo, as solicitudes foron maioritariamente femininas, o 76,4% do total.

As excedencias por coidado familiar seguen a ser solicitadas no 68,2% dos casos polas mulleres

Excedencias por coidado familiar dadas de alta. Galicia

	2012	%	2013	%	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Total	657	100	665	100	699	100	846	100	1.104	100	1.210	100	1.372	100,0	1.509	100,0
Mulleres	605	92,08	611	91,88	630	90,13	751	88,8	984	89,1	1.078	89,1	1.191	86,8	1.330	88,1
Homes	52	7,91	54	8,12	69	9,87	95	11,2	120	10,9	132	10,9	181	13,2	179	11,9

FONTE: MEYSS. Seguridade Social.

	2020	%	2021	%	2022	%
Total	1.580	100,0	1.337	100,0	1.212	100,0
Mulleres	1.353	85,6	995	74,4	827	68,2
Homes	227	14,4	342	25,6	385	31,8

FONTE: MEYSS. Seguridade Social.

No Estado a porcentaxe de excedencias solicitadas por homes sube notablemente dende o 12,8% de 2020 ao 29,8% de 2022. En Galicia sube do 14,4% ao 31,8%. Medran as excedencias solicitadas polos homes, pero nas mulleres hai unha contracción enorme. Forte caída no ano da solicitude de excedencias por coidado familiar pero debido ao caso feminino, e con moita intensidade. Unha das claves pode encontrarse no teletraballo.

O teletraballo pode parecer unha medida de conciliación, pero ten grandes problemas como a imposibilidade de desconexión dixital, interminables xornadas laborais e dispoñibilidade 100% para empresa.

Outro dato que indica quen está a sobrelevar as deficiencias do SAAD é que das 144.539 persoas cuidadoras de persoas con dependencia, 90.718 son mulleres, 63 de cada cen.

Persoas cuidadoras de persoas con dependencia por sexo

	2017
Home	53.821
Muller	90.718
Total	144.539

Fonte: IGE. Enquisa estrutural a fogares

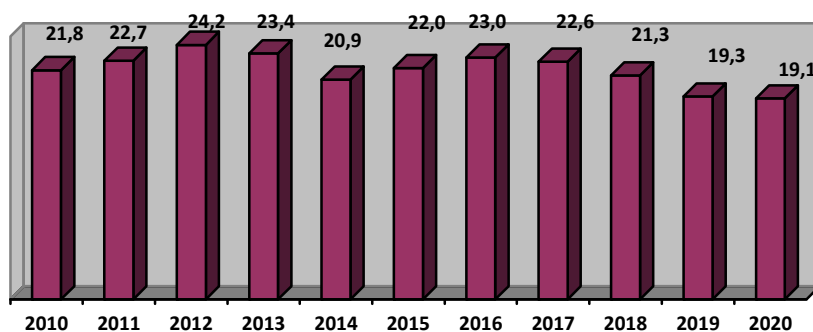
Os datos seguen confirmando como son as mulleres as que asumen o coidado de familiares maioritariamente. Ante esta situación, unha vez máis insistimos na necesidade de contar con permisos retribuídos para o coidado familiar, de carácter individual e intransferibles, para evitar o abandono temporal do emprego ou a renuncia involuntaria a unha promoción profesional por parte das mulleres, por dedicarse ao coidado de familiares, xa sexan fillos ou fillas, ascendentes ou outros familiares.

BRECHA SALARIAL

A mellora do SMI fixo que a brecha salarial mellorara considerablemente no ano 2020

Aínda así, persiste, como consecuencia das desigualdades corroboradas na análise das variables do mercado laboral e outras variables, a brecha retributiva entre mulleres e homes en Galicia, é do 19,1% conforme aos últimos datos cos que contamos de 2020. A diferenza retributiva anual entre homes e mulleres en Galicia neste ano foi de 4.829,63 €.

Evolución brecha salarial Galicia

Fonte: Elaboración propia a partir de datos da Enquisa Anual de Estrutura Salarial Anos 2010- 2019. INE.

A brecha salarial en Galicia sitúase no 19,1% de media anual. A brecha así calculada, ten en conta as retribucións medias anuais de mulleres e homes, o número de horas traballadas e a duración do contrato.

Evolución Brecha Salarial en Galicia

	Mulleres	Homes	Dif M/H	%M/H
2004	12.713,83	17.260,69	-4.546,86	26,3
2005	13.342,46	17.974,15	-4.631,69	25,8
2006	14.243,82	19.021,50	-4.777,68	25,1
2007	15.007,78	19.511,30	-4.503,52	23,1
2008	16.646,42	21.105,60	-4.459,18	21,1
2009	17.342,32	21.829,80	-4.487,48	20,6
2010	17.691,11	22.626,21	- 4.935,1	21,8
2011	17.291,96	22.381,85	- 5.089,89	22,7
2012	16.727,15	22.059,69	- 5.332,54	24,2
2013	17.258,21	22.522,55	- 5.264,34	23,4
2014	17.797,03	22.505,05	- 4.708,02	20,9
2015	18.093,26	23.189,76	- 5.026,5	22,0
2016	18.294,47	23.774,21	- 5.479,74	23,0
2017	18.833,53	24.321,64	-5.488,11	22,6
2018	19.543,17	24.826,91	-5.283,74	21,3
2019	19.818,26	24.542,83	-4.724,57	19,3
2020	20.446,53	25.276,16	-4.829,63	19,1

Fonte: Enquisa Anual de Estrutura Salarial Anos 2010- 2020. INE.

ACOSO SEXUAL E ACOSO POR RAZÓN DE SEXO

Todas as traballadoras son susceptibles de sufrir acoso sexual e acoso por razón de sexo, pero as máis expostas son as mulleres con peores condicións laborais. Factores de risco como a precariedade ou a realización do traballo en condicións de illamento son determinantes cando se analizan os perfís das vítimas.

Segundo o Informe anual da Inspección de Traballo e Seguridade Social de 2020, no Estado realizáronse 485 actuacións por acoso sexual no traballo, cun resultado de 17 infraccións en acta e 643 persoas traballadoras afectadas, así como 107 actuacións por acoso discriminatorio por razón de sexo, con 4 infraccións e 161 persoas traballadoras afectadas (cun importe de sancións propostas de 43.753 €). Tamén se recolle que se realizaron 246 actuacións en materia de protocolos de acoso sexual, con 14 infraccións en acta e 88 persoas traballadoras afectadas. O importe das sancións propostas en materia de acoso sexual incluíndo o acoso discriminatorio por razón de sexo ascendeu á cifra de 63.094 euros.

A pesar diso, o acoso sexual e o acoso sexista é un fenómeno habitual, normalizado e moi estendido, e tal e como pon de manifesto a Resolución do Parlamento Europeo, do 11 de setembro de 2018, sobre as medidas para previr e combater o acoso sexual e psicolóxico no lugar de traballo, “nos espazos públicos e na vida política da Unión, un gran número de casos de acoso sexual non chega a denunciarse como consecuencia da escasa sensibilización social respecto diso, o medo ao despedimento, a dificultade para conseguir probas, unhas insuficientes canles de denuncia, seguimento e protección da vítimas e a normalización da violencia”.

RESUMO E CONCLUSIÓNS

- ~ Segundo os datos da Enquisa de Poboación Activa do ano 2022 (media anual) do Instituto Galego de Estatística a poboación activa feminina é inferior á masculina en 37.400 persoas.
- ~ A taxa de actividade feminina sitúase a 7,8 puntos por debaixo da masculina. Ademais, as mulleres galega estamos 4,6 puntos por debaixo da taxa de actividade feminina media estatal.
- ~ Destaca o elevado número de mulleres dentro de persoas inactivas por labores da casa. 149.500, mulleres que se dedican a coidar do fogar e da familia sen ningún tipo de remuneración.
- ~ As mulleres son o 56,3 por cento das persoas inactivas, acadando no caso das persoas inactivas por clase de inactividade "Labores do fogar" un 85,5%.
- ~ 38.500 mulleres fronte a apenas 6.200 homes non buscan emprego por dedicarse ao "Coidado de menores ou persoas maiores enfermas", o 86,1%, e 38.900 mulleres e tan só 1.300 homes por "Ter outras responsabilidades familiares", o 77,5%.
- ~ Hai 574.500 homes (taxa de emprego masculino de 51,3%) fronte a 529.200 mulleres ocupadas (taxa de emprego feminino do 43,3%) o que supón 45.300 mulleres ocupadas menos que homes. A brecha de xénero na ocupación é de 8 puntos.
- ~ A segregación no mercado de traballo é outra das constantes do emprego das mulleres. O 84,7% das mulleres ocupadas traballa no sector Servizos. Só un 10% na Industria, 3,3% na Agricultura, gandería, caza e silvicultura, 1,2% na Construción e 0,8% na Pesca e Acuicultura.

- ~ Só en catro das dez principais ocupacións o peso da ocupación feminina é superior á masculina. Polo contrario a presenza das mulleres é moi reducida nas ocupación militares e na de Artesáns e artesás e traballadoras e traballadores cualificados das industrias manufactureiras e a construción (salvo persoal operador de instalacións e maquinaria)
- ~ A temporalidade e o menor número de mulleres con contratos indefinidos indican a precariedade das mulleres e a dificultade que teñen para manter o emprego.
- ~ As mulleres seguen sendo un ano máis as que de forma maioritaria ocupan os empregos a tempo parcial, 119.000 mulleres (o 77% do total) fronte a 35.500 homes están ocupadas a tempo parcial. Na ocupación a tempo completo a situación invértese, os homes ocupados a tempo completo son 539.100 (o 56,8% do total) fronte a 401.100 mulleres (o 43,2%), existindo unha diferenza de 129.000 mulleres ocupadas con xornada a tempo completo menos.
- ~ A taxa de paro feminino é de 12% fronte a 10,1% de taxa de paro masculino. Ademais a brecha de xénero medra nos últimos anos, situándose actualmente a diferenza en 1.9 puntos.
- ~ Por tramos de permanencia no paro destaca que o 54,5% das persoas desempregadas de longa duración (1 ano ou máis) son mulleres.
- ~ As persoas desempregadas que levan na procura de emprego dous anos e máis son maioritariamente mulleres. Ademais, presentan unha evolución moi negativa no caso feminino, aumentan considerablemente, fronte a contracción desta variable no caso masculino.
- ~ A falta de voluntariedade caracteriza o emprego a tempo parcial. O 47,6% no caso das mulleres e 52,7% no caso dos homes que traballan a tempo parcial declaran facelo por non atopar emprego a tempo completo. Cando o motivo de traballar a tempo parcial é por ter que atender responsabilidades familiares e coidado de menores, persoas con discapacidade ou maiores, o 94,6% son mulleres.

- ~ A asunción das tarefas de coidados familiares por parte dos homes aumenta nos permisos retribuídos mentres que os permisos non retribuídos son maioritariamente femininos.
- ~ As reducións de xornada por coidado legal seguen a ser solicitadas en moita maior medida polas mulleres (76,4% do total).
- ~ As excedencias por coidado de familiar son case maioritariamente solicitadas polas mulleres, o 68,2% 827 foron solicitadas no ano 2022 por mulleres, fronte a 385 por homes). É moi destacable a caída das excedencias solicitadas por mulleres no ano 2022.
- ~ Froito destas e outras variables, a brecha retributiva entre mulleres e homes en Galicia é do 19,1% conforme aos últimos datos cos que contamos de 2020. A mellora do SMI fixo que esteamos ante unha das brechas máis baixas, aínda así inasumible. A diferenza retributiva anual entre homes e mulleres en Galicia neste ano foi de 4.829,63€.

UGT

Galicia

Gabinete de Igualdade